

Nasjonal tiltaksplan for trafikk sikkerhet på vei 2026-2029

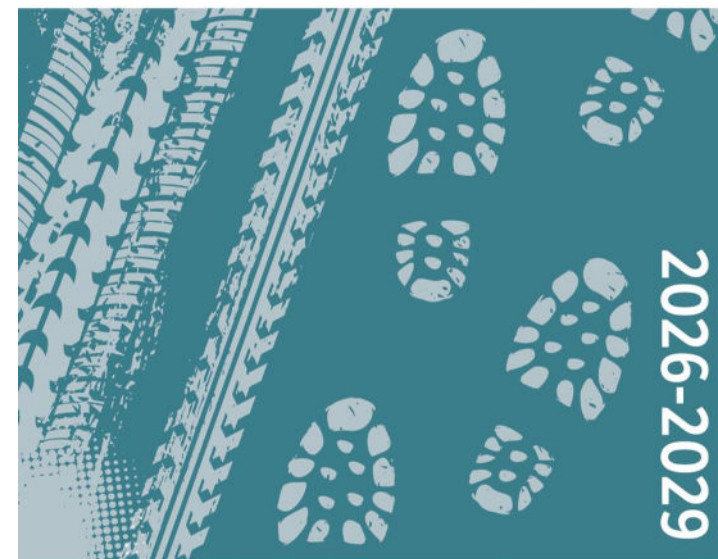
v/Sigurd Løtveit, SVV (TS-avd)

Om arbeidet med tiltaksplanen

- Dette er syvende gang det er utarbeidet en fireårig nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet på vei.
- Alle de sentrale aktørene i trafikksikkerhetsarbeidet i Norge har deltatt.
- Statens vegvesen har hatt ansvaret for å lede og koordinere arbeidet.
- Arbeidet er forankret i NTP 2025-2036.
- Formålet med tiltaksplanen er å operasjonalisere målene og innsatsområdene i NTP. Planen skal vise et bredt spekter av omforente og faglig forankrede tiltak, som vil bidra til at vi når etappemålet i NTP om maksimalt 350 drepte og hardt skadde innen 2030, hvorav maksimalt 50 drepte.

Nasjonal tiltaksplan for
trafikksikkerhet på vei

POLITIET

Styringsgruppe og arbeidsgruppe i arbeidet med Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet på vei

Styringsgruppe

Guro Ranes, Statens vegvesen (leder)

Gro Ryghseter Solberg, Buskerud fylkeskommune

Jan Johansen, Trygg Trafikk

Runar Karlsen, politiet

Erlend Bø, Helsedirektoratet

Arbeidsgruppe

Tanja Loftsgarden, Trygg Trafikk

Miriam Kvanvik, Trygg Trafikk

Terje Oksnes, politiet (Utrykningspolitiet)

Dorte Lysheim, Helsedirektoratet

Frode Midtgård, Utdanningsdirektoratet

Sigurd Løtveit, Statens vegvesen (ToS)

Bente Fuglseth, Statens vegvesen (ToS)

Ruth Myklebust/Henrik Wildenschild, Statens vegvesen (DoV)

Lars-Inge Haslie, Statens vegvesen (TK)

Kristin Meland, Nordland fylkeskommune

Marianne Løvhaug Eklo, Trøndelag fylkeskommune

Adrian Ibenholt, Oslo kommune

**Gruppe bestående av én representant
fra hver av fylkeskommunene**

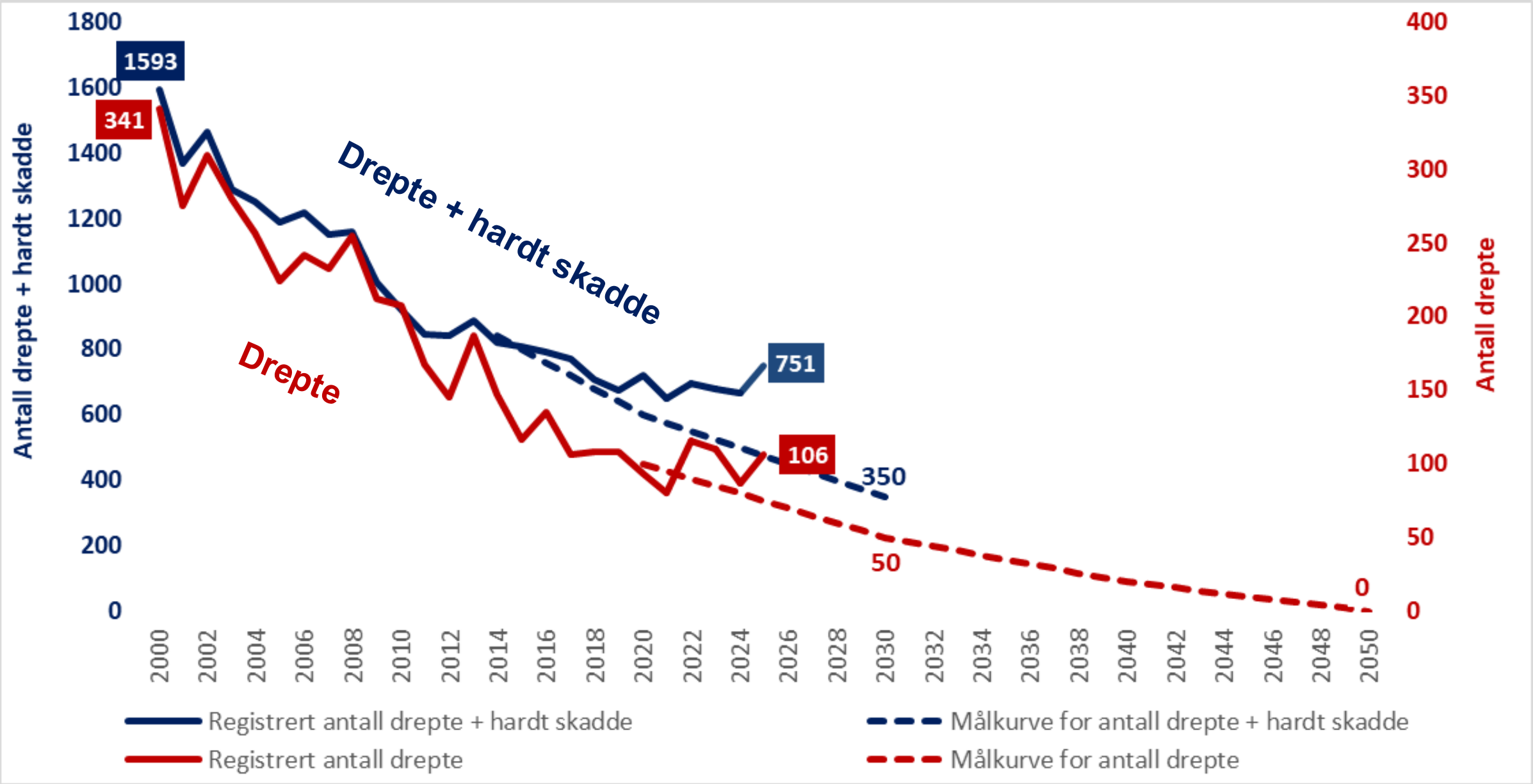
**Gruppe bestående av én representant
fra hver av de åtte storbykommunene**

Observatører fra Samferdselsdepartementet

Mari Holteberg Vold

Fredrik Eyde Grythe

Utvikling i antall drepte og i summen av drepte og hardt skadde

Kriterier for at tiltak skulle tas med i tiltaksplanen

- 1) Tiltaket må gi en forventet reduksjon i drepte og hardt skadde sammenliknet med om tiltaket ikke ble gjennomført.
- 2) Tiltaket må være i samsvar med føringer gitt i Nasjonal transportplan (NTP), og må heller ikke være i strid med øvrige politiske signaler gitt av regjeringen.
- 3) Tiltaket må være forankret i ledelsen hos den aktøren som står som ansvarlig for gjennomføring.
- 4) Tiltaket må være gjennomførbart innenfor forventede økonomiske rammer (det følger ikke ekstra midler med tiltaksplanen).
- 5) Tiltaket må være gjennomførbart med forventet bemanning.
- 6) Tiltaket må ha et visst omfang.

Tiltakene skal formuleres på formen «(*Aktørens navn*) vil (*setning med formulering av tiltak*)».

Tiltakene skal være oppfølgbare, dvs. at man i etterkant skal kunne si om de er gjennomført eller ikke.

Overordnet framdrift for arbeidet med tiltaksplanen for 2026-2029

- Forberedende arbeid: 1/11-31/12 2024

- Fase 1: 1/1-31/5 2025: Innhente forslag til tiltak

- Møte med interesseorg.
- Temamøter
- Innspill om tiltak fra ulike aktører
- Prosess mot fylkeskommunene

- Fase 2: 1/6-30/9 2025: Utarbeide høringsutkast

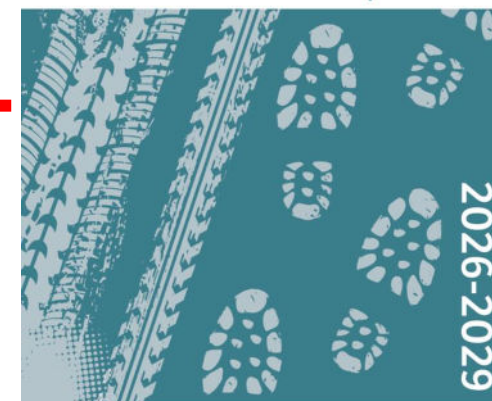
- Fase 3: 1/10-31/12 2025: Utkast på høring
(mulighet for fylkespolitisk behandling)

- Fase 4: 1/1-6/3 2026: Utarbeide sluttdokument

12/3: Lansering og overlevering av sluttdokumentet til Statsråden

HØRINGSUTKAST

Nasjonal tiltaksplan for
trafiksikkerhet på vei

Om fylkeskommunenes tiltak

«For fylkeskommunene er det formulert «fellestiltak», det vil si at alle fylkeskommunene omfattes av formuleringen. Imidlertid er det betydelige forskjeller mellom fylkene, både når det gjelder geografi, økonomi og organisering, og de ulike tiltakene vil derfor ha ulik prioritet fra fylke til fylke. De fylkeskommunale tiltakene i tiltaksplanen er en påpekning av hva som ansees som viktig sett i et samlet nasjonalt perspektiv. Imidlertid oppfordres hver enkelt fylkeskommune til å konkretisere og prioritere tiltakene ut fra egne behov, utfordringer og ressurser. Dette gjøres i fylkeskommunenes egne planverk.»

Antall oppfølgingstiltak per område

Innsatsområder

1. Fart	10	(5)
2. Rus	13	(1)
3. Belte i bil og buss og sikring av barn	4	(1)
4. Uoppmerksomhet	7	(0)
5. Barn (0-14 år)	17	(2)
6. Ungdom og unge førere	15	(2) (+2)
7. Eldre trafikanter	4	(0)
8. Gående og syklende (inkl. elsparkesykkel)	30	(3)
9. MC, moped og ATV	27	(2) (+1)
10. Næringstransport på veg	6	(0)
11. Investeringer, drift og vedlikehold	14	(4)
12. Teknologi for bedre trafiksikkerhet	10	(0)
13. Trafiksikkerhet i private og offentl. virksomheter	15	(4)
14. Arbeid for å styrke kunnskapsgrunnlaget	12	(0)

Øvrige områder som omtales

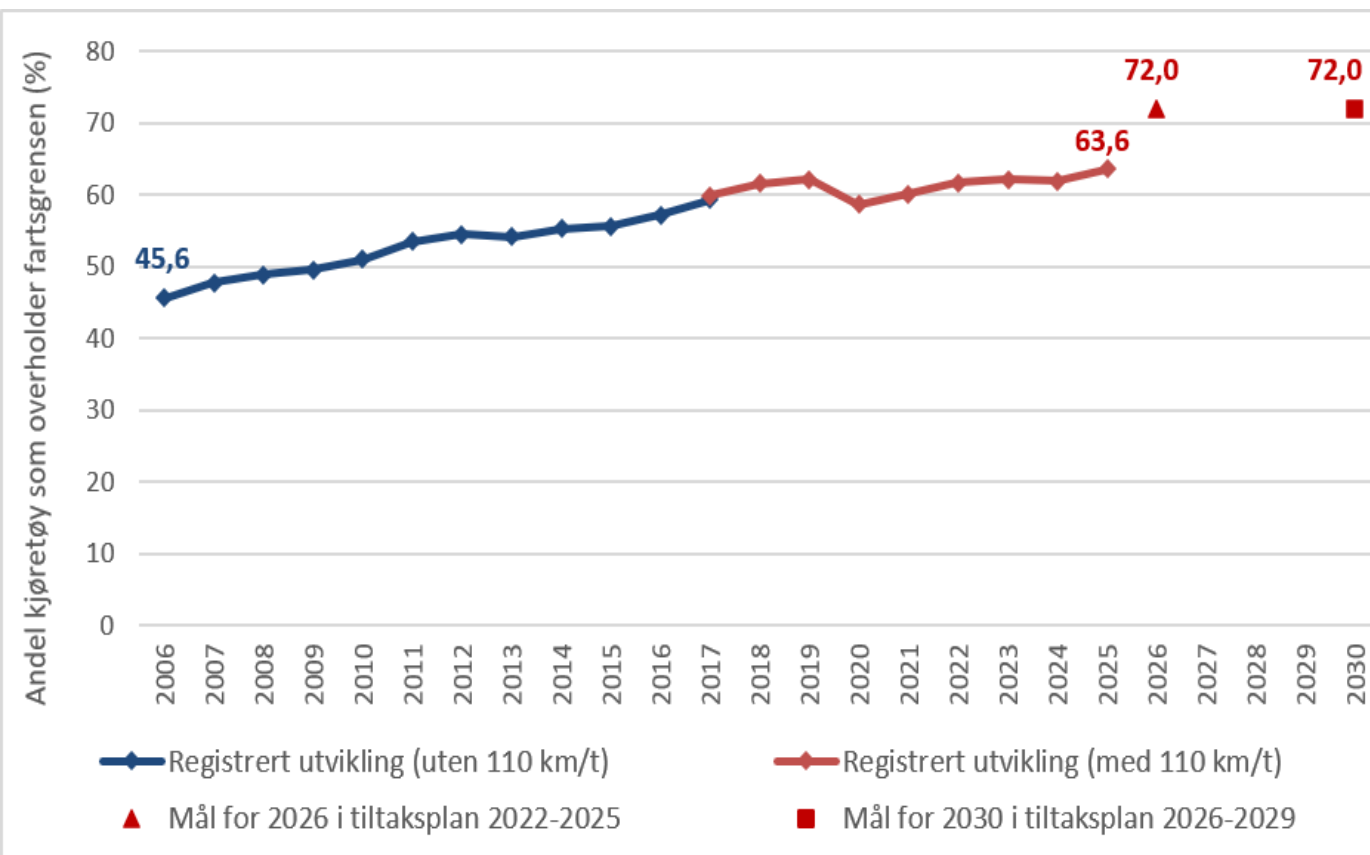
• Straff og førerett	1	(0)
• Bedre skadebehandling	3	(0)
• Traf. med innvandrerbakgrunn	2	(1)
• Arbeid på og ved vei	4	(0)
• Påkjørsel av vilt	3	(2)
• Turisme og trafiksikkerhetskultur	2	(0)
• Generelt skadeforebyggende arbeid	1	(0)

Totalt 200 tiltak

Fylkeskommunene er oppført som ansvarlig for gjennomføring av **27 tiltak**, enten alene eller sammen med andre aktører

Fylkeskommunene vil bli involvert i ytterligere **3 tiltak**

Innen 2030 skal 72 prosent av kjøretøyene overholde fartsgrensen.

Oppfølgingstiltak:

1. Statens vegvesen, fylkeskommunene og storbykommunene vil gjennomgå veinettet for å sikre at fartsgrensene er i samsvar med prinsippene i de nye fartsgrensekriteriene innenfor tettbygd strøk.
2. Statens vegvesen vil utrede endring av den generelle fartsgrensen innenfor tettbygd strøk til 30 km/t.
3. Statens vegvesen vil gjennomgå fartsgrensekriteriene utenfor tettbygd strøk med sikte på at de skal være bedre i samsvar med nullvisjonen. Statens vegvesen, fylkeskommunene og storbykommunene vil deretter gjennomgå veinettet for å sikre at fartsgrensene er i samsvar med prinsippene i de nye fartsgrensekriteriene.
4. Politiet vil i planperioden ha som målsetting å opprettholde fartskontrollinnsatsen for manuelle politikontroller på samme nivå som for årene 2021-2024.
5. Statens vegvesen vil, i samarbeid med øvrige veimyndigheter, jobbe for å øke antall årlige nyetableringer av ATK i samsvar med ambisjonen i NTP 2025-2036.
6. Statens vegvesen vil, i samarbeid med politiet, igangsette et arbeid med å vurdere en mulig ATK-løsning som også virker for motorsykel, ATV/UTV og mopedbil, og som gir muligheten for å kunne sanksjonere eier av alle typer kjøretøy til tross for at fører ikke blir identifisert.
7. Storbykommunene og fylkeskommunene vil etablere fartsdempende tiltak i henhold til gjeldende regelverk, samt vurdere å pilotere nye løsninger for lavere fart i by.
8. Statens vegvesen og fylkeskommunene vil øke bruken av fartsvisningstavler som fartsreducerende tiltak.
9. Statens vegvesen vil utarbeide og lansere en ny nasjonal farskampanje.
10. Ung i trafikken vil utvikle et e-læringskurs om fart og gjennomføre en nasjonal kampanje om fart i sosiale medier.

Et utvalg tiltak (1)

Fart

1. Statens vegvesen, fylkeskommunene og storbykommunene vil gjennomgå veinettet for å sikre at fartsgrensene er i samsvar med prinsippene i de nye fartsgrensekriteriene innenfor tettbygd strøk.
3. Statens vegvesen vil gjennomgå fartsgrensekriteriene utenfor tettbygd strøk med sikte på at de skal være bedre i samsvarer med nullvisjonen. Statens vegvesen, fylkeskommunene og storbykommunene vil deretter gjennomgå veinettet for å sikre at fartsgrensene er i samsvar med prinsippene i de nye fartsgrensekriteriene.
5. Statens vegvesen vil, i samarbeid med øvrige veimyndigheter, jobbe for å øke antall årlige nyetableringer av ATK i samsvar med ambisjonen i NTP 2025-2036.
8. Statens vegvesen og fylkeskommunene vil øke bruken av fartsvisningstavler som fartsdempende tiltak.

Ungdom og unge førere

53. Statens vegvesen vil arbeide for at alle elever ved 10. trinn tilbys *Trafikksikkerhetsdag* tilsvarende det som tilbys ved Norsk vegmuseum på Lillehammer. Trygg Trafikk, fylkeskommunene, storbykommunene og lokale aktører vil bli involvert i dette arbeidet. I første omgang vil Statens vegvesen ta initiativ til å gjennomføre en pilot i to fylker.
56. Statens vegvesen vil, i samarbeid med Trygg Trafikk, utarbeide et innhold for en trafikksikkerhetsdag på videregående skole, primært beregnet for Vg1 og Vg2. Fylkeskommunene og Utdanningsdirektoratet vil bli involvert i arbeidet.

Foto: Kjell Wold (alle bilder)

Gående og syklende (inkl. elsparkesykkel)

78. Fylkeskommunene vil foreta en systematisk gjennomgang av gangfelt på sitt veinett og kartlegge behov for tiltak, samt planlegge for utføring av tiltak.
87. Statens vegvesen vil utrede om det bør innføres et hjelmpåbud for syklister.
91. Statens vegvesen vil utrede om det bør innføres et hjelmpåbud for elsparkesyklister.
100. Statens vegvesen vil utrede høyere aldersgrense for bruk av elsparkesykkel og andre små elektriske motorvogner.

Forebygging av singelulykker med fotgjengere og syklistar

- 81. Statens vegvesen vil, i samarbeid med Helsedirektoratet, utarbeide veiledning/læringsark for hvordan kommuner kan jobbe med å redusere singelulykker med fotgjengere.
- 84. Statens vegvesen vil utarbeide veiledning/læringsark med anbefalinger og råd for hvordan veimyndighetene kan jobbe med å redusere singelulykker med sykkel.

Bilde: Jon Opseth, Statens vegvesen

Bilde: Jon Opseth, Statens vegvesen

Motorsykkkel, moped og ATV

103. Fylkeskommunene vil legge til rette for en samordnet innsats mot ulykker med motorsykkkel, moped og ATV/UTV. Dette kan for eksempel være gjennom opprettelse av fylkesvise MC-forum.
110. Statens vegvesen vil utvikle og gjennomføre en nasjonal kampanje for økt MC-sikkerhet. Kampanjen vil bli gjennomført i nært samarbeid med medlemmer av MC-dugnaden.
118. Statens vegvesen vil utrede om det skal innføres krav til godkjent sikkerhetsbekledning for de som kjører eller sitter på med motorsykkkel.
123. Statens vegvesen vil arbeide med sikte på å innføre en egen førerrett for ATV og UTV, med føreropplæring og førerprøve tilpasset kjøretøyet.

Uavklarte tiltak:

- Økt aldersgrense for lett MC fra 16 til 18 år
- PKK og/eller eierskiftekontroll for MC

Foto: Kåre Hallgeirson Jordet

Et utvalg tiltak (6)

Investeringer, drift og vedlikehold

- 134. Statens vegvesen og Nye Veier vil gjøre en systematisk gjennomgang av alle strekninger og punkt på riksvegnettet som er gitt tilstandsgrad 3, med sikte på å avklare videre arbeid med gjennomføring av tiltak.
- 136. Statens vegvesen vil videreutvikle *risikokurvmodellen*.
- 137. Fylkeskommunene vil gjennom en systematisk tilnærming prioritere tiltak for å forhindre alvorlige utforkjøringsulykker på fylkesveinettet. Tiltakene gjennomføres i etterkant av TS-inspeksjoner eller forenklede metoder som på et faglig grunnlag peker ut hvor det er høy risiko for utforkjøringsulykker.
- 145. Statens vegvesen vil utrede en mulig reduksjon i veinormalenes krav til asfaltert veibredde ved etablering av forsterket midtoppmerking.

Organisatoriske tiltak m.m.

- 158. Statens vegvesen vil, i samarbeid med Trygg Trafikk, etablere en erfarings- og inspirasjonsbank for kommunale trafikksikkerhetstiltak, der det gis veiledning og tips om aktuelle tiltak.
- 162. Trygg Trafikk vil, i samarbeid med fylkeskommunene, arbeide for at minst 250 kommuner skal være godkjent som *Trafikksikker kommune* per 1. januar 2030.
- 167. Alle fylkeskommunene skal være godkjent som *Trafikksikker fylkeskommune* innen utgangen av 2029. Trygg Trafikk vil legge til rette for fylkeskommunenes arbeid.
- 172. Statens vegvesen vil etablere en «Bedriftsportal» der virksomheter gis veiledning og tips om tiltak som vil bidra til redusert risiko i trafikken.

Turisme og trafiksikkerhetskultur

198. Statens vegvesen vil lede et nasjonalt samarbeidsforum for turisttrafikk
199. Statens vegvesen vil ta ansvar for at det utarbeides et omforent budskap om trafiksikkerhet til turister på ferie i Norge. Innovasjon Norge vil ta ansvar for at budskapet spres i relevante kanaler der målgruppen nås.

Foto: Roger Ellingsen

Foto: Jarle Wæhler

Foto: Jarle Wæhler

Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet på vei 2022–2025

drepte og hardt skadde

På vei mot nullvisjonen

Oppfølgingsdokumenter til tiltaksplanen for 2022-2025

Trafikksikkerhetsutviklingen 2022

Oppfølging av Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet på vei 2022-2025

Trafikksikkerhetsutviklingen 2023

Oppfølging av Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet på vei 2022-2025

Trafikksikkerhetsutviklingen 2024

Oppfølging av Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet på vei 2022-2025

Trafikksikkerhetsutviklingen 2025

Status for gjennomføring av tiltak per første halvår 2024

Oppfølging av Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet på vei 2022-2025

Sluttrapportering for arbeidet med tiltakene i tiltaksplanen

Statens vegvesen

Takk for oppmerksomheten